

Жінки без вибору

ДЕПУТАТИ ХОЧУТЬ НАКАЗАТИ ЖІНКАМ НАРОДЖУВАТИ ДІТЕЙ. НАВІТЬ НЕБАЖАНИХ

ВІД 3 ДО 7 РОКІВ
«СВІТИТИМЕ» ЛІКАРЯМ ЗА ПЕРЕРИВАННЯ ВАГТНОСТІ

.08

АКТУАЛЬНО

Право людини на чисту воду

Кожні 20 секунд у світі помирає одна дитина через брудну воду

.07

ПРОГРАМИ

НА ПРИКАРПАТТІ ФУНКЦІОНУЄ РЕГІОНАЛЬНА ПРОГРАМА ПІДТРИМКИ ДІТЕЙ-СИРИТ

.10

КОНСУЛЬТАЦІЇ

Основні права та обов'язки автоперевізників

.12

№ 20 (690) | 16.05.2013

профспілкові вісті

ГАЗЕТА ФЕДЕРАЦІЇ ПРОФЕСІЙНИХ СПІЛОК УКРАЇНИ

www.psv.org.ua

КОРОТКО

ВІЗИТ | 14 травня у Дніпропетровську відбулися урочисті збори, які провів Центральний комітет Профспілки металургів та гірників України з нагоди 95-ї річниці від дня заснування технічної інспекції праці профспілок. У заході взяв участь Голова ФПУ Юрій Кулик. **.02**

КОЛЕКТИВНИЙ ТРУДОВИЙ СПІР | Колектив ПАТ «АМКР» обурений свавіллям власника. Трудящі вимагають, щоб адміністрація підприємства негайно припинила необґрунтовані звільнення працівників, реорганізації, ліквідації, переїзду в аутсорсинг структурних підрозділів, практику скасування посад. **.03**

НА ЧАСІ | ЧОМУ В УМОВАХ БЕЗРОБІТТЯ ІСНУЮТЬ ВАКАНСІЇ?

ПІДВИЩЕННЯ ПРЕСТИЖНОСТІ ПРАЦІ В УКРАЇНІ

Важливою складовою ринкових відносин є престижна праця, яка забезпечує сталий економічний розвиток країни, позитивні соціальні та демографічні процеси, під-

вищення загального добробуту населення. Проте до сьогодні в нашій країні не створено механізм підвищення престижності праці, а це наразі вкрай необхідно. **.11**

Урсула Кох-Лаугвітц: «Демократія потребує демократів» **.05**

ЯК ПОЛІПШИТИ НАШУ ГАЗЕТУ?
долучайтеся до обговорення на нашому сайті www.psv.org.ua

ВІЗИТ

СФЕРА БЕЗПЕКИ: ШЛЯХ ДОВЖИНОЮ У 95 РОКІВ...

У кожній сфері діяльності людини є багато своїх особливостей. Але є одна важлива спільна риса: всі вони підлягають контролю щодо охорони праці та промислової безпеки, який здійснюють як державні органи, так і профспілки.

Наталія УСЕНКО,
керівник інформаційно-аналітичного центру ЦК ПМГУ

Інтереси трудящих у сфері охорони праці представляє чисельна армія технічних інспекторів – професіоналів та громадських профспілкових діячів, що тримають під контролем це питання на всіх виробничих ділянках. Саме про важливий вплив на умови та безпеку праці трудящих з боку технічної інспекції йшлося на урочистих зборах, які 14 травня провів у Дніпропетровську Центральний комітет Профспілки металургів та гірників України з нагоди 95-ї річниці від дня заснування технічної інспекції праці профспілок. Нагадаємо, що шлях довжиною у 95 років розпочався з прийняття декрету «Про створення інспекції праці» 17 травня 1918 року.

Відкрив збори та виступив з доповіддю голова ЦК профспілки Володимир Казаченко.

Голова ФПУ Юрій Кулик у своєму вітальному слові наголосив на важливих завданнях, які доводиться вирішувати профспілковим технічним інспекторам на підприємствах, розповів про роботу ФПУ із законодавчої ініціативи щодо збереження досягнутих норм з охорони праці та введення нових у зв'язку з розвитком та зміною технологічних процесів у галузях виробництва. Також Юрій Кулик зауважив, що Профспілка металургів та гірників перебуває в авангарді у вирішенні питань охорони праці, а також вручив високі профспілкові нагороди: нагрудний знак ФПУ «Заслужений працівник профспілок України» – керівнику Управління з охорони праці, головному технічному інспектору праці ЦК ПМГУ Володимир Білику, Почесну грамоту ФПУ – голові Профкому Часовоярського вогнетривного комбінату Олександру Гранціну, технічному інспектору праці у

Донецькій області Владиславу Василенку, технічному інспектору праці ЦК Андрію Чайці.

У зборах взяли участь та вручили нагороди технічним інспекторам член колегії Державної служби гірничого нагляду та промислової безпеки України, керівник Криворізького територіального управління Олег Черниченко, керівник Дніпропетровського територіального управління Віктор Іванко, голова Дніпропетровської обласної ради профспілок Віталій Дубіль.

Нагороди Державної служби – знак «За доблесну службу» та Почесну грамоту – отримали головний технічний інспектор праці у Запорізькій області Олександр Дорошенко, профгрупорг, робітник Дніпропетровського металургійного заводу Олександр Гапич, голова Кримського республіканського комітету Михайло Бугайов.

Привітати українських колег прибула делегація Гірничо-металургійної профспілки Росії (ГМІПР). Представляючи гостей, голова ЦК ПМГУ Володимир Казаченко зазначив, що «ми спілкуємось не лише на свята». Нині формуються ділові взаємини профспілок Росії та України в усіх напрямках діяльності в зв'язку з тим, що у російських та українських підприємств спільні власники акцій, всесвітньо відомі транснаціональні компанії. Тому надзвичайно цінним є досвід колективно-договірної роботи, вирішення питань охорони праці та промислової безпеки. Протягом останніх років профспілки обмінюються делегаціями на семінарах, нарадах, вивчають досвід роботи в первинках.

І цього разу російські колеги – заступник голови ГМІПР Андрій Шведов, технічні інспектори ГМІПР по Свердловській області

Тетяна Богодяк, Леонід Кондратенко, В'ячеслав Ситников розповіли про ті проблемні питання в сфері безпеки праці, які є важливими для обох профспілок.

Технічні інспектори праці отримали Почесну грамоту та відзнаки ЦК ПМГУ. Серед нагороджених – головні технічні інспектори Олександр Кучер (Кривий Ріг), Олександр Кузьменко (Донецька область), Анатолій Кожемяка (Дніпропетровська область), заступник голови Луганського обкому Віталій Борисенко, технічні інспектори Ігор Волошин, Сергій Єрьоменко, Степан Дрюмов та ін. Почесною грамотою ЦК ПМГУ нагороджена чисельна група ветеранів профспілкового руху.

Цього ж дня відбулося засідання Постійної комісії ЦК із питань охорони праці, в якому взяли участь керівник департаменту ФПУ Юрій Андрієвський та головний технічний інспектор праці ГМІПР Володимир Прохоров. Незважаючи на святковий настрій, засідання проходило в форматі дискусії з питань повноважень техінспекції і можливостей їх реалізувати в повсякденній роботі первинки. Обговорювались також можливість змін в законодавстві з охорони праці, розбіжності в їх трактуванні.

Завершуючи збори, голова ЦК Володимир Казаченко наголосив на тому, що дані урочистості – не просто свято, а своєрідний підсумок 95-літнього шляху, привід для більш чіткого формулювання завдань, стимул для подальшої роботи. Дуже важливо, щоб у сфері охорони праці профспілки почули як роботодавці, так і державні служби. Адже роль інспекції праці незмінна: захист інтересів трудящих. Змінюються лише умови й обставини, а ще покоління людей...

ПРИВІТАННЯ

ДОРОГІ ПРАЦІВНИКИ КУЛЬТУРИ ТА МАЙСТРИ НАРОДНОГО МИСТЕЦТВА!

Щиро вітаю вас із професійним святом, яке відзначається 19 травня!

Ваша невтомна праця упродовж багатьох років допомагає зберегти і примножити найсокровенніше багатство нашого народу – духовність, формує неповторність буття української нації, дієво впливає на утвердження орієнтирів державності. Адже культура і духовність – це моральне здоров'я народу, якому ви служите вірою і правдою, піснюю і словом!

Нехай новими творчими силами, незгасною енергією, успішними досягненнями повниться кожен ваш день! Бажаю всім вам міцного здоров'я на довгі літа, невичерпної енергії і оптимізму, щастя та радості, добра, надії, нових творчих здобутків та подальших успіхів у здійсненні світливих мрій і добрих задумів.

ЛЮДМИЛА ПЕРЕЛИГАНА,
голова Профспілки працівників культури України

ЗІ СВЯТОМ!

20 ТРАВНЯ – ДЕНЬ БАНКІВСЬКИХ ПРАЦІВНИКІВ

Шановні члени профспілки, працівники банківських установ!

Вітаємо вас із вашим професійним святом. Ви належите до однієї з найшанованіших професій у нашому суспільстві, адже саме завдяки вашим зусиллям та надзвичайно високому професійному рівню розвивається економіка країни. Бажаємо вам і надалі вдосконалювати професіоналізм. Нехай про нього свідчить ваше повсякчас зростаюче фінансове благополуччя.

Хай доля дарує вам нові успіхи і здобутки, звершення і удачу, нові задуми і творчу наснагу! Міцного вам здоров'я, добра і щастя!

ТЕТЯНА НІКІТИНА,
голова Профспілки працівників державних установ України

МОНІТОРИНГ

КОЛЕКТИВНІ ТРУДОВІ СПОРИ В КВІТНІ

ЗА ІНФОРМАЦІЮ ДЕПАРТАМЕНТУ ВИРОБНИЧОЇ ПОЛІТИКИ ТА КОЛЕКТИВНО-ДОГОВІРНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ФПУ, а також за результатами моніторингу зареєстрованих колективних трудових спорів у 2013 році, інтереси працівників в яких представляють профспілкові організації ФПУ, в квітні зареєстровано наступні колективні трудові спори: – між найманими працівниками приватного акціонерного товариства «РОСАВА» м. Біла Церква Київської області та приватним акціонерним товариством «РОСАВА» м. Біла Церква Київської області (реєстраційний номер 042-13/10-В); – між найманими працівниками відокремленого підрозділу «Центральні електромеханічні майстерні» публічного акціо-

нерного товариства «Трест Луганськшахтопроходка» м. Суходільська Луганської області та публічним акціонерним товариством «Трест Луганськшахтопроходка» м. Луганська (реєстраційний номер 049-13/12-В); – між найманими працівниками Луганського учбово-виробничого об'єднання Українського товариства сліпих м. Луганська та Луганським учбово-виробничим об'єднанням Українського товариства сліпих м. Луганська (реєстраційний номер 050-13/12-В); – між найманими працівниками публічного акціонерного товариства «АрселорМіттал Кривий Ріг» м. Кривий Ріг Дніпропетровської області та публічним акціонерним товариством «АрселорМіттал Кривий Ріг» м. Кривий Ріг Дніпропетровської області (реєстраційний номер 052-13/04-В).

ПОДЯКА

ДЯКУЄМО ЗА ДОПОМОГУ Й ПІДТРИМКУ!

29 березня на Вуглегірській ТЕС (Донецька обл.) сталася масштабна пожежа, унаслідок якої електростанція було завдано значної шкоди. Постраждали 14 працівників, одна людина загинула. Сьогодні Вуглегірська ТЕС, одна з найбільших електростанцій країни, виведена з ладу.

Нині колектив станції переживає важкі часи. І, як завжди в такому випадку, велике значення має підтримка колег і друзів. У таку нелегку хвилину ми раді були усвідомити, що колеги-енергетики, працівники вугільної та електроенергетичної галузей, промислових і сільськогосподарських підприємств, працівники держустанов із розумінням поставилися до наших проблем. За останній місяць на наш рахунок первинні профспілкові організації нижчеперелічених підприємств перерахували безплатну фінансову допомогу, яка необхідна для виконання соціальних програм, як-от оздоровлення дітей працівників, виплату фінансової допомоги працівникам, та реалізації інших оздоровчих заходів. Така підтримка дуже важлива ще й тому, що дає нам впевненість у своїх силах. Упевненість у тому, що ми подолаємо проблеми у максимально короткі терміни і наші працівники та їхні сім'ї зможуть пережити цей час без особливих втрат. Справою честі вважаємо виконання взятих раніше на себе соціальних зобов'язань і дякуємо всім, хто допомагає нам у цьому.

1. ППО ПРАТ «Донецький завод високовольтних опор».
2. ППО ТОВ «Укрелектромережбуд».
3. ППО Зуївської ТЕС.
4. ППО Донбаської ЕЕС НЕК «Укрэнерго».
5. ППОП «Дон ОРГРЕС».
6. ППОЕ ТОВ «ДПНУ».
7. Рада голів ПО Вуглезбагачення ППВПУ.
8. Укрелектропрофспілка.
9. ОО профспілки працівників ВАТ «Донецькобленерго».
10. ППО ПАТ «Донбасенерго».
11. Донецька обласна профспілкова організація Укрелектропрофспілки.
12. ППО КВП Краматорська ТЕЦ.
13. ПОП «Кураховенерготорг» ВАТ «ДЕ».
14. Обком профспілки працівників газових господарств.
15. ППО Старобешівської ТЕС.
16. Донецька обласна організація профспілки працівників освіти і науки України.
17. ДООП металургів і гірників України.
18. ДООП працівників енергетики.
19. ППО Криворізької ТЕС ПАТ «Дніпроенерго».
20. ЦК профспілки працівників держустанов України.
21. Хмельницька обласна організація профспілки України.
22. ППО ПАТ «Укрелектроапарат».
23. Запорізька обласна організація профспілки працівників енергетики та електротехнічної промисловості України.
24. Профком Калуської ТЕЦ.
25. Донецька обласна організація профспілки працівників охорони здоров'я України.
26. ППО Криворізьких магістральних електричних мереж НЕК «Укрэнерго».
27. ППО ПАТ «Запорізький кабельний завод».
28. ППО Запорізьких магістральних електричних мереж ДЕС ДП НЕК «Укрэнерго».
29. ППО ФП «Дніпроенергосервіс» ПАТ «ДТЕК» Дніпроенерго».
30. ППО ВАТ «Спеціальне проєктне та конструкторське технологічне бюро «Запоріжгідросталь».
31. ППО ДТЕК Запорізька ТЕЦ.
32. ППО Пр. ТЕС ПАТ «Дніпроенерго».
33. ППО філії «Дніпропетровська ГЕС ПАТ «Укргідроенерго».
34. ППО Слов'янської ТЕС ВАТ «Донбасенерго».
35. Донецький обкомітет профспілки працівників агропромислового комплексу.
36. ППО ВД ПАТ «Дніпроенерго».
37. Київський міський профспілковий працівників енергетики.
38. ППО ДП «Криворізька теплоцентраль».
39. ППО Курахівської ТЕС ТОВ «Східенерго».
40. Первинна профспілкова організація Зміївської ТЕС.
41. Київська обласна організація Укрелектропрофспілки.
42. Профспілковий комітет Бурштинської ТЕС.
43. ППО ПАТ «Дніпрообленерго».
44. ППО «Галремерго» ПАТ «Західенерго».
45. ППО АУ ПАТ «Західенерго».
46. ППО СО «Електроремонт» ПАТ «Донбасенерго».
47. ППО ПАТ «Запоріжтрансформатор».

Профспілковий комітет Вуглегірської ТЕС

4 квітня відбулася конференція трудового колективу ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», на якій було підбито підсумки виконання колективного договору підприємства за 2012 рік. Гострими видалися виступи, обговорення, суперечки. Довідачі відзначили як позитивні моменти, зокрема те, що деякі пункти основного документа підприємства виконані й навіть перевиконані, так і акцентували увагу на порушеннях. І вони, на жаль, мають системний характер.

ЯК ІНФОРМУЄ ПРОФКОМ ПМГУ ПАТ «АМКР», на комбінаті не приймається процес скорочення кількості трудящих, який трудівники вважають частиною планоїрної політики власника з оптимізації виробництва. Скорочення проводиться за порушеннями чинного законодавства, колективного договору й попри категоричну незгоду профспілки. Без узгодження з профспілковим комітетом (голова Ю. Бобченко) і всупереч волі працівників адміністрація повністю ліквідує або передає в аутсорсинг цілі структурні підрозділи комбінату, скасовує посади реально працюючих людей, примушуючи їх «добровільно» звільнитися, в «добровільно-примусовому» порядку запроваджує фіксовану систему оплати праці, повністю нівелюючи діючу систему оплати. Зростання продуктивності праці відбувається не завдяки механізації, автоматизації та модернізації, а внаслідок скасування посад і професій працівників.

Фонд державного майна України не виконує своїх захисних функцій. Замість того, аби обстоювати інтереси держави й трудящих підприємства, Фонд постійно «зважає на становище» власника: подовжує інвестиційні зобов'язання в інноваційно-інвестиційній і природоохоронній діяльності, значно відстрочує підвищення розмірів середньої заробітної плати, дозволяє вносити зміни в інвестиційний договір без участі профспілки. На запрошення взяти участь у конференції трудового колективу представники Фонду відповіли, що «питання, внесені до порядку денного, не належать до компетенції Фонду».

Без контролю з боку держави власник діє протиправно й незаконно.

Якщо колективний договір збороняє йому скорочувати робітників, то він намагається скасувати відповідні пункти колективного договору, рішення профспілкових конференцій, подає позови до судів. Так, 8 квітня 2013 року відбулося судове засідання Дніпропетровського апеляційного господарського суду, де розглядалася апеляційна скарга ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» про скасування постанови Господарського суду Дніпропетровської області, яким було відмовлено в прийомі позовної заяви підприємства про визнання недійсними пунктів 4.1, 9.6 колективного. Дніпропетровський апеляційний господарський суд підтримав позицію представників профспілкового комітету ПМГУ комбінату й відмовив підприємству у задоволенні апеляційної скарги.

Якщо колективний договір збороняє йому скорочувати робітників, то він намагається скасувати відповідні пункти колективного договору, рішення профспілкових конференцій, подає позови до судів. Так, 8 квітня 2013 року відбулося судове засідання Дніпропетровського апеляційного господарського суду, де розглядалася апеляційна скарга ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг» про скасування постанови Господарського суду Дніпропетровської області, яким було відмовлено в прийомі позовної заяви підприємства про визнання недійсними пунктів 4.1, 9.6 колективного. Дніпропетровський апеляційний господарський суд підтримав позицію представників профспілкового комітету ПМГУ комбінату й відмовив підприємству у задоволенні апеляційної скарги.

КОНФЛІКТ | СОЦІАЛЬНА НАПРУГА ЗРОСТАЄ

СВАВІЛЛЯ ВЛАСНИКА

Трудовий колектив ПАТ «АМКР» обурений свавіллям власника. Працівники вимагають, щоб адміністрація підприємства негайно припинила необґрунтовані звільнення працівників, реорганізації, ліквідації, передавання в аутсорсинг структурних підрозділів, практику скасування посад працюючих трудящих.

Вимоги колективу були викладені у Відкритому листі, схвалені конференцією трудового колективу й надіслані Президенту України В. Януковичу, Прем'єр-міністру М. Азарову, Голові Верховної Ради В. Рибяку, голові ФДМУ А. Рябченку, Генеральному прокурору України В. Пшонці, голові Дніпропетровської облдержадміністрації Д. Колеснікову, Голові Федерації профспілок України Ю. Кулику, го-

адміністрацією шляхи їх вирішення вирізняються формалізмом і не передбачають жодних змін у політиці власника щодо працівників.

У зв'язку з цим 15 квітня відбулося розширене засідання профкому як представницького органу трудящих. За рішенням засідання, що зафіксовано у протоколі, профком ПМГУ підприємства вступив у колективний трудовий спір із роботодавцем ПАТ «АМКР».

1 ТРАВНЯ

МІТИНГ У КРИВОМУ РОЗІ

Першого травня у Кривому Розі відбувся мітинг, ініційований профспілковим комітетом ПМГУ ПАТ «АрселорМіттал Кривий Ріг», з приводу проблем, із якими останнім часом зіткнулися первинна профспілкові організації підприємства. Голова

профкому комбінату Юрій Бобченко з трибуни озвучив вимоги трудящих до власника, які також були зафіксовані в резолюції мітингу. Підтримати товаришів прийшли працівники підприємства ГМК, студенти профільних навчальних закладів регіону, ветерани-криворізь-

сталівці. Активну участь у мітингу також брали голова ЦК ПМГУ Володимир Казаченко, голова Анастолій Макаренко та працівники апарату Криворізького міського комітету профспілки, голова Союзу жінок України Валентина Семенюк-Самсоненко. Після

завершення заходу відбулася прес-конференція, під час якої на запитання журналістів відповів Юрій Бобченко,

його заступники Наталя Бутенко, Володимир Третьяков і Валентина Семенюк-Самсоненко.

ТУРЕЧЧИНА: СТАРТУВАВ ПІЛОТНИЙ ПРОЕКТ INDITEX

Міжнародна рамкова угода (МРУ), підписана Глобальною профспілкою IndustriALL із найбільшим світовим ритейлером одягу іспанською компанією Inditex, набула нового етапу реалізації в Туреччині. Так, у рамках пілот-

ного проекту відбувся освітній семінар для працівників і представників керівництва фабрик-постачальників компанії. Inditex і IndustriALL розробили Керівництво з проведення вільних виборів представників працівників

– концептуальний документ для базової програми, яка поширюється на робітників і представників керівництва компанії-постачальників і спрямована на належне виконання положень МРУ, а також прийняли протокол про

участь місцевих профспілок у колективних переговорах. Спершу учасників семінару на спільному засіданні ознайомили з метою проекту, а згодом відбулися ще дві сесії: одна – для обраних представників

працівників, інша – для керівництва. За підсумками семінару відбулося спільне засідання, на якому учасники двох груп поділилися результатами й визначили напрями майбутньої роботи у рамках Міжнародної рамкової угоди.

ПРАЦЯ МОРЯКА – БЕЗ РИЗИКІВ!

Австралійська профспілка моряків (MUA) закликала уряд країни вжити заходів для поліпшення безпеки в морському секторі. Це було зроблено після того, як Австралійське бюро транспортної безпеки опублікувало доповідь про смертність і травматизм у судноплавній галузі. У доповіді наголошується, що в період між 2005 і 2012 роками 254 особи загинули або були серйозно поранені в австралійських водах. Тож уряд має вжити всіх необхідних заходів, які забезпечать виправлення ситуації на краще. «Ці цифри шокують, це трагедія для багатьох родин, які втратили близьких», – коментує національний секретар MUA, прези-

дент Міжнародної федерації транспортних робітників (МФТ) Педді Крамлін. – Факт, що більшість інцидентів сталися на судах під зручним прапором, засвідчує важливість кампанії МФТ із реформування міжнародних стандартів судноплавства».

РОБІТНИКИ «ФОЛЬКСВАГЕНА» ПОТРЕБУЮТЬ ПІДТРИМКИ

Профспілкова організація Міжрегіональної профспілки працівників автопрому заводу «Фольксваген» у місті Калузі закликала громадські організації, незалежні профспілки та всіх небайдужих підтримати калузьких робітників. Ідеться не тільки про конкретний трудовий спір між роботодавцем і трудовим колективом.

підприємства виявилися марними й не сприяли розв'язанню кризової ситуації. Понад те, менеджмент озвучив свою позицію: «Доки ми можемо виготовляти машини, з думкою людей рахуватися немає сенсу».

Трудовий конфлікт на «Фольксвагені» виник після того, як через спад попиту на автомобілі кілька робочих змін на підприємстві вирішено перенести на вихідні дні в літній період. Окрім того, тиждень вимушеного простою виробництва з 12 до 17 серпня, викликаного переобладнанням і налаштуванням виробництва під нову модель Skoda Rapid, також переноситься на вихідні. Тепер працівникам доведеться трудитися протягом літа практично без вихідних. Спонтанні акції протесту й переговори профспілки, що представляє інтереси працівників, із керівництвом

підприємства за проведення страйку. Початок акції було заплановано на 12 травня, проте вже 8 травня Калузький обласний суд виніс рішення про заборону щодо його проведення до 22 травня, до судового засідання про визнання страйку законним чи ні.

За словами лідера профорганізації Дмитра Трудового, факт судового засідання виявився повною несподіванкою для нього та його товаришів. Рішення суду було ухвалено за відсутності представників профспілки, яких не повідомили про судові слухання відповідно до закону.

КОРОТКО

КИТАЙ | Докері, які страйкували в порту Гонконгу, вирішили припинити акцію після завершення переговорів з адміністрацією, яка погодилася виконати вимоги робітників про підвищення заробітної плати й поліпшення умов праці. Страйкарів запевнили, що до учасників акції не застосуватимуться репресії.

ІСПАНІЯ | Персонал шести мадрридських державних шпиталів розпочав страйк проти використання аутсорсингу. Лікарі й медсестри перед входом у Музей сучасного мистецтва королеви Софії проводять сидячий страйк. Медики протестують проти рішення уряду столичної автономії передати державні установи галузі охорони здоров'я у користування приватним медичним підприємствам. Якщо таке «сидіння біля музею королеви Софії» не дасть результату, профспілка планує провести нові страйки, до участі в яких залучити до 75 тис. співробітників медичних установ Мадрида.

НОРВЕГІЯ | Страйкують бортпроводники норвезької авіакомпанії Wideroe, які невдоволені запровадженням нового колективного договору, зокрема умовами, які пропонує керівництво авіаперевізника. Якщо сторони не домовляться, то профспілка погрожує продовжувати страйк. Компанія належить скандинавській групі SAS, проте незабаром її мають намір придбати норвезькі підприємці.

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ | У країні відбувся четвертий із початку квітня добовий страйк працівників поштової відділень. Акція проводиться на знак протесту проти планів керівництва Королівської пошти Великої Британії реструктуризувати галузь, зокрема передати в управління приватних компаній збитковий поштової відділення.

РЕГІОН

ЧОРНЕ МОРЕ: СТАРТУВАЛА КАМΠΑНІЯ ПРОТИ ЗРУЧНИХ ПРАПОРІВ

Міжнародна федерація транспортних робітників, профспілки моряків і докерів країн Чорноморського регіону з 13 до 15 травня проводила акцію боротьби проти субстандартного судноплавства, яке, як правило, ведеться саме під зручними прапорами, тут постійно порушуються умови праці членів екіпажів, місяцями не виплачується заробітна плата, а її рівень – значно нижчий від міжнародних норм.

Кампанія одночасно стартувала в російських портах Новоросійськ, Сіськ, Тамань, Темрюк, Порт Кавказ, Ростов-на-Дону, Таганрог, а також у великих портових містах України, Румунії, Болгарії, Туреччини та Грузії.

У заході взяли участь активісти Російської профспілки моряків і Російської профспілки докерів, представники МФТ і волонтери. Впродовж трьох днів групи інспекторів відвідували судна, що працюють під прапо-

рами іноземних держав, і перевіряли дотримання міжнародних трудових норм. У разі виявлення порушень від судновласників вимагали їх негайного усунення, а також укладення колективного договору міжнародного стандарту.

Крім того, інспектори довели до екіпажів вимоги Звезденої Конвенції МОП 2006 року «Про працю в морському судноплавстві» (набуває чинності вже в серпні ц. р.) і розповіли про те, як позначиться реалізація документа на роботі моряків.

За даними ІТФ, сьогодні на Чорному морі працюють близько двох з половиною тисяч суден. Півтора тисяч із них – понад 20 років, а 800 – більш як 30 років. Середній заробіток моряків значно поступається оплаті праці в інших регіонах, з переважно більшістю осіб не укладено трудових контрактів, не кажучи вже про додаткових захист у вигляді колективного договору МФТ.

РОЗМОВА З УРСУЛОЮ КОХ-ЛАУГВІЦ, ДИРЕКТОРОМ РЕГІОНАЛЬНОГО ПРЕДСТАВНИЦТВА ФОНДУ ІМ. ФРІДРІХА ЕБЕРТА В УКРАЇНІ ТА БІЛОРУСІ

– Міжнародна організація Фонд ім. Фрідріха Еберта працює в Україні вже 20 років. За цей час проведено значну роботу із стимулювання розвитку громадянського суспільства та сприяння вирішенню соціальних проблем. Які стратегічні цілі та пріоритети перебувають у центрі вашої уваги і на яку цільову аудиторію ви орієнтуєтесь? Над якими проблемами працюєте в інших країнах?

– Фонд ім. Фрідріха Еберта працює за п'ятьма глобальними напрямками:

- сприяння справедливому соціально-економічному розвитку;
- надання глобалізації соціального обличчя;
- зміцнення політичної активності та суспільної єдності;
- підтримка відродження соціальної демократії;
- поглиблення діалогу між профспілками та політикою.

Ми виконуємо місію Фонду з метою сприяння та зміцнення демократії шляхом забезпечення політичної освіти, політичних консультацій та міжнародного співробітництва. Ми активно працюємо в галузях, де перетинаються інтереси політичної практики, науки, профспілкового руху, громадянського суспільства й економіки.

Фонд ототожнює себе з членом родини соціал-демократичних цінностей і робітничого руху Німеччини та всього світу. Соціал-демократія поширює та консолідує політичну діяльність через зміцнення справедливості, солідарності та свободи. Це демократія, яка відчувається щоденно і кожним, включаючи соціально вразливих членів суспільства.

– За період тісної співпраці Фонду та Федерації профспілок України здійснено багато цікавих заходів. Які серед них, на Вашу думку, є найбільш результативними та суспільно корисними?

– За 20 років співпраці з українськими профспілками було розроблено та проведено майже тисячу спільних проєктів, заходів тощо. Тому виділити окремі з них просто неможливо. Всі заходи, під час яких, на думку учасників, нам вдалося передати нову інформацію, нові знання та досвід, а також було встановлено нові контакти, побудовано нову мережу для співробітництва серед учасників, ми можемо вважати успішними.

Якщо ми зазирнемо у недавнє минуле, то побачимо, що питання про необхідність регулювання атипичних форм зайнятості, які стрімко набирають обертів в Україні, зміцнення співпраці профспілок у мультинаціональних корпораціях, а також «зелені» стали робочі місця та багато інших важливих тем знайшли відгук, особливо серед молодого покоління.

– Сьогодні в світі не вщухає фінансово-економічний шторм, який вкрай негативно позначився на трудових і соціально-економічних правах працівників. Які реалії та перспективи цих процесів у Німеччині?

– Саме так, фінансова криза 2008-го, яка була викликана банкрутством «Братів Леманн», повністю охопила економіку та ринок праці. Але не треба забувати, хто саме винен у цій кризі. Це

Фото Кирила ЛАТИШЕВА

Демократія потребує демократів

були приватні банки, за зраду та жадібність менеджерів котрих мусять нині розплачуватись держави та звичайні працівники! Оскільки керівництво країн прийняло рішення про порятунок приватних банків від банкрутства за рахунок мільярдів, які було вилучено з податків, воно тим самим спричинило появу нових державних боргів. Це важливо знати, тому що консервативні по-

літики під час ток-шоу говорять, нібито соціально справедлива держава – це завжди дорого і є суцільною проблемою.

Якщо подивитися на це глобально, порівняно з іншими країнами, Німеччина доволі стабільно пройшла цю кризу. Чому? По-перше, соціально-демократичне керівництво держави реалізувало на початку століття хоч і суворі, але необхідні реформи, за рахунок

чого було збережено конкурентоспроможність на міжнародних ринках. Але ці сильні сторони німецької економіки становлять також проблему для наших європейських країн-партнерів та сусідів у Європі. Там бажали б, щоб німецька політика менше враховувала національно-еготистичні інтереси, а спиралась на власну силу, брала більше економічної відповідальності в Європі. По-друге, такі великі німецькі профспілки, як Профспілка металістів та Профспілка хіміків надали політиці нових імпульсів щодо можливостей солідарності у питаннях захисту зайнятості під час кризи.

– Досить часто обмеження прав працівників здійснюється під прикриттям економічної кризи, що переростає в політику «затягування пасків». У той же час Президент США Барак Обама підвищує мінімальну заробітну плату з 7,25 до 9 доларів на годину і говорить, що вирішення фінансових проблем держави за рахунок скорочення соціальних витратів не відповідає інтересам нації. Яка Ваша думка з цього приводу?

– Такі протиріччя існують, і в Німеччині протягом майже 60 років ми мали позитивний досвід участі профспілок у прийнятті рішень та несенні спільної відповідальності. Як можна бачити на прикладі багатьох європейських країн, політика «затягування пасків» не вирішила проблем, а навпаки, часто загострювала їх. Політика суворої економії як політична мантра лібералів та консервативних партій у Європі призвела до того, що вони, врешті-решт, втрачають довіру та підтримку населення, а отже, програють політичні вибори.

У Німеччині відсутня мінімальна заробітна плата, яка встановлюється державою. Зважаючи на те, що багато мільйонів робітників, які працюють на повну ставку, отримують менше 1 тис. євро й не в змозі без додаткових соціальних дотацій забезпечити своє існування, профспілки протягом багатьох років вимагають ввести встановлену державою мінімальну зарплату в розмірі 8,50 євро на годину.

– Соціальна проблематика, соціальні проєкти не є популярними, принаймні, в Україні. Що Вас спонукало так активно перейматись проблемами людей праці? Розкажіть, будь ласка, про Ваш життєво-професійний шлях.

– Позитивне вирішення «соціального питання» є запорукою мирного співіснування в кожній країні Європи та й усього світу. Зіткнувшись із неминучим крахом Веймарської Республіки та необхідністю визнати, що тільки активна демократія є сильною демократією, соціал-демократ Фрідріх Еберт створив наш Фонд у 1925 році. І через 88 років ми все ще віддані його переконанням, що «демократія потребує демократів»!

– У подальшій співпраці Федерації профспілок України і Фонду ім. Фрідріха Еберта є дуже багато спільних важливих питань, точок дотику. Висловлюємо Фонду і Вам особисто профспілкову вдячність та бажанню оптимізму в досягненні цілей, а також успішної реалізації усіх задумів і проєктів.

ЛУГАНЩИНА | ПРОФСПІЛКОВИЙ ФОРУМ

СТАБІЛЬНА РОБОТА – ГІДНА ЗАРПЛАТА

Територіальну угоду між ОДА, обласними об'єднаннями організації роботодавців і підприємців, профоб'єднаннями та профорганізаціями на 2013–2015 роки було підписано під час профспілкового форуму, присвяченого Міжнародному дню солідарності трудящих.

Як повідомляє прес-служба Федерації профспілок Луганської області, на профспілковий форум з'їхалися делегації з усього регіону. Більше 340 профактивістів зібралися у великому залі ФПО. У заході взяли участь голова Луганської ОДА В. М. Пристюк, перший заступник голови облради Ю. А. Хунів, генеральний директор громадського об'єднання організації роботодавців Луганської області Н. І. Дейнегіна, а також народний депутат України С. П. Кілінкаров.

вирішено низку проблемних питань щодо оплати праці, в сфері зайнятості й охорони праці. Середньомісячна зарплата в області з розрахунку на одного штатного працівника в 2012 році склала 3090 грн, що в 2,7 раза перевищує рівень мінімальної зарплати і на 12,7% – показник 2011 року.

Щодо заборгованості із зарплати, загалом за минулий рік досягнуто її зниження на 23,7 млн грн, або 25,5%. Одним з проблемних питань в області залишається заборгованість із зарплати на підприємствах-боржниках, яка за статистичними даними на 1 січня 2013 року склала 69,2 млн грн. Залишаються невирішеними системні проблеми ринку праці – безробіття, виплата зарплати в конвертах, а також дисбаланс у відносинах «роботодавець – найманий працівник». До сьогодні існує таке негативне явище, як несвочасна виплата зарплати. Високою залишається кількість працюючих у режимі неповного робочого дня, а також працівників, що перебувають у відпустці без збереження заробітної плати. Системними є порушення трудового законодавства. Так, минулого року державними інспекторами на перевірених 1185 підприємствах області було виявлено 5196 порушень законодавства про працю. Порушення трудових прав працівників встановлено майже на всіх перевірених підприємствах (92,4%).

За підсумками форуму прийнято резолюцію.

У ході форуму представники сторін соціального діалогу підписали тристоронню Територіальну угоду про співпрацю – документ, за яким Луганщині належить жити і працювати в 2013–2015 роках.

ЧЕРНІГІВЩИНА | КОНТРОЛЬ ОСВІТНІХ ЗАКЛАДІВ

ДОСЯГНЕННЯ ОСВІТЯН

Нещодавно на пленумі комітету Чернігівської обласної профспілки працівників освіти і науки України розглядалося питання «Про організацію та здійснення громадського контролю комітетами первинних та районної профорганізації за додержанням законодавства про працю в установах і закладах освіти Городнянського району».

Віталій КОПИШ

З доповідями на пленумі виступили голова Городнянського районної організації Геннадій Мироненко та юрист-консульт обласної організації профспілки Олександр Лужина, які проаналізували нинішню ситуацію в районі. У роботі пленуму взяв участь завідувач юридичного відділу ЦК профспілки Сергій Курілікін.

На засіданні йшлося про те, що питання правового захисту працівників конкретизовано в угоді між відділом освіти та профспілковою стороною, колективних договорах. Саме завдяки закріпленню в районній угоді вирішено багато нагальних питань. Завдяки ж представництву голови райкому профспілки в громадській раді при РДА в період заборгованості із зарплат вдалося не допустити відключення газу і електропостачання споживачам, які є працівниками освіти.

Протягом 2011–2013 років районною органі-

зацією направлено 78 звернень, подань, листів щодо дотримання законодавства про працю до органів влади державного, обласного і районного рівнів, відділу освіти, прокуратури, органів місцевого самоврядування.

Районна організація співпрацює з Національною службою посередництва і примирення з питань заборгованості із зарплат та коштів на відрядження, несплачені відпускних перед відпусткою. Вона докладає чимало зусиль для посилення роз'яснювальної роботи: передплата профспілкових видань є найкращою в області, проводиться щомісячне навчання голів первинних організацій, найбільше серед організаційних ланок видається методичних матеріалів з питань правового захисту тощо.

Однією з форм впливу на місцеву владу є проведення розширених зустрічей профактиву навчальних закладів. За допомогою таких чисельних зібрань спільчани домогалися вирішення питання своєчасної

виплати зарплат, а також інших питань фінансування галузі.

Вдосконалюються способи й форми захисту прав працівників у процесі оптимізації мережі навчальних закладів. Так, голова районної профорганізації ефективно протидіє скороченню штатних одиниць в існуючих закладах, спираючись на економічні розрахунки. До того ж, профспілка вважає, що мережа закладів Городнянського району вже достатньо оптимізована. Для прикладу, відстань від с. Сеньківка до школи становить 38 км.

Підсумки пленуму підбила голова обласної профорганізації Тетяна Матвеева. Вона підкреслила важливість чинних актів соціального партнерства для правового захисту працівників в установах і закладах освіти. Керівник освітньої профспілки області наголосила, що після прийняття Галузевої угоди на 2011–2015 роки ЦК профспілки спільно з Міністерством освіти і науки, молоді та спорту України провели значну організаційну роботу щодо укладення нових колективних договорів у закладах освіти та угод на територіальному рівні, внесення змін і доповнень до чинних колективних договорів.

Майже 35 тис. ПРАЦІВНИКІВ ОХОПЛЕНО КОЛДОГОВОРАМИ В 949 ОРГАНІЗАЦІЯХ ОБЛАСТІ (97% ЗАГАЛЬНОЇ КІЛЬКОСТІ)

ДНІПРОПЕТРОВЩИНА | УГОДА ПРО СПІВПРАЦЮ

У ВИРОБНИЧИХ ПРОФСПІЛОК Є БАГАТО СПІЛЬНОГО

Віктор КОВРИГА

Управління виробничих облпрофорганізацій металургів і гірників та машинобудівників завжди було багато спільного – як в історичному аспекті (свого часу існувала дуже активна й чисельна, з міцними традиціями боротьби за права трудящих профспілка металістів, що їх об'єднувала), так і міжспілкової та

виробничо-масовій діяльності. І в повсякденному житті колеги з цих профспілок завжди були об'єднані багатьма спільними інтересами й турботами. Тому зовсім не випадковим було нещодавнє укладення угоди про співробітництво між об'єднанням профспілки металургів і гірників та об'єднанням профспілки машинобудівників, а також створення (на громадських заса-

дах) у рамках обласного профоб'єднання Асоціації профспілок трудящих металургійної, прикладної, машинобудівної та машинобудівної промисловості. Метою цієї новоствореної асоціації є співпраця, спрямована на посилення соціального захисту трудящих, вдосконалення роботи профорганізації (зокрема, навчання профкадрів і активу, інформаційно-пропагандистські акції, розвиток

молодіжного руху, видавничої діяльності). Вона є відкритою для вступу нових членів. Асоціація також сприятиме вирішенню галузевих проблем, налагодженню контактів з об'єднаннями роботодавців, між підприємствами ГМК та машинобудування, що допоможе поліпшити їх роботу і створити нові робочі місця, а отже, поповнити профспілкову лаву.

СПІВЧУТТЯ

4 травня 2013 року у віці 64 років передчасно пішла з життя Білосохова Таміла Миколаївна – голова Миколаївської обласної організації профспілки працівників будівництва і промисловості будівельних матеріалів, член президії ЦК профспілки, член Ради ФПУ та Міжнародної конфедерації профспілок «Будівельник». Таміла Миколаївна очолювала Миколаївську обласну організацію профспілки з 2001 року, мала великий авторитет серед колег, завжди відзначалася активною життєвою позицією. В наших серцях Таміла Миколаївна назавжди залишиться прекрасною жінкою, вимогливим керівником, високопрофесійною, чуйною, порядною і доброю людиною. Висловлюємо щирі співчуття рідним та близьким із приводу тяжкої втрати.

Миколаївська обласна рада профспілок глибоко сумує з приводу передчасної смерті Білосохової Таміли Миколаївни, члена президії облпрофради, голови обласної профспілкової організації працівників будівництва та промбудматеріалів, і висловлює щирі співчуття її рідним та близьким.

ЦК профспілки працівників будівництва і промисловості будматеріалів України

Президія обласної ради профспілок

Право людини на чисту воду

Олена ОВЕРЧУК
редактор відділу «ПВ»
(За матеріалами департаменту
бюджетної політики
та соціального захисту апарату ФПУ)

За даними ООН, наразі у світі 884 млн людей не мають необхідного доступу до безпечної питної води, а понад 2 млрд людей – до водопровідної. Захворювання, що передаються через воду, як-от дизентерія і діарея, стають реальною загрозою для найбільш незахищених верств населення: кожні 20 секунд від цих хвороб помирає одна дитина. Такий стан справ щодо якості та доступу до безпечної питної води не міг залишитися без уваги громадських інституцій та міжнародної спільноти.

МІЖНАРОДНЕ ДЕСЯТИРІЧЧЯ ДІЙ

2002 року на Всесвітній зустрічі на найвищому рівні в Йоганнесбурзі були окреслені такі цілі: розвинути системи комплексного управління водними ресурсами, домогтися від урядів розроблення планів щодо ефективного водокористування і вдвічі скоротити до 2015 року частку населення, що не має доступу до базової санітарії.

У грудні 2003 року Генеральна Асамблея Організації Об'єднаних Націй оголосила 2005–2015 роки Міжнародним десятиріччям дій «Вода для життя», основним завданням якого стало заохочення зусиль щодо виконання узятих на міжнародному рівні зобов'язань із питань води й водопостачання до 2015 року.

Ці зобов'язання містять цілі, які проголошені в Декларації тисячоліття ООН, і передбачають до 2015 року скоротити вдвічі частку населення, що не має доступу до безпечної питної води, припинити екологічно нестабільну експлуатацію водних ресурсів.

Координатором програми «Вода для життя» є Механізм «ООН – водні ресурси». Це заклад Організації Об'єднаних Націй, який регулює взаємодію усіх установ, депар-

1,5 млн
ДІТЕЙ ВІКОМ
ДО 5 РОКІВ У СВІТІ
ЩОРІЧНО ПОМИРАЄ
ВІД ХВОРОБ,
ПОВ'ЯЗАНІХ ІЗ
ВЖИВАННЯМ
НЕПРИДАТНОЇ ДЛЯ
ПИТТЯ ВОДИ

таментів і програм, що займаються питаннями водопостачання.

У липні 2010 року ООН оголосила доступ до чистої питної води одним із прав людини. «Питна вода є правом людини, необхідним для повноцінного життя і реалізації решти прав» – наголошується в Резолюції цієї організації. Згодом до цієї кампанії долучилася Європейська федерація профспілок громадського обслуговування.

Саме за її фінансової підтримки 1 квітня 2012 року було зареєстровано першу Європейську громадянську ініціативу щодо води в Європейській комісії. Ця ініціатива дістала широку підтримку з боку громадянського суспільства в усіх 27 країнах-членах Євросоюзу.

З 10 травня 2012 року стартують офіційний збір підписів за реалізацію права людини на чисту питну воду. В багатьох європейських містах профспілкові активісти, екологи й пересічні громадяни збирали підписи під лозунгом повернути людям воду як загальне благо, а не товар. Цю кампанію очолює комітет громадян, до складу якого входять профспілкові лідери, представники громадянського суспільства і науковці.

Як відомо, 2013 рік оголошено ООН Роком міжнародного співробітництва з води. З огляду на зв'язок з Цілями розвитку тисячоліття, для розширення міжнародного співробітництва з питань води та розв'язання проблем з комплексного управління водними ресурсами, особливо стосовно доступу до чистої води, її розподілу та водопостачання, ни-

нішній Всесвітній день води, який відзначався 22 березня, також було присвячено співробітництву з питань води.

Крім того, цей рік оголошено Роком європейської громадянської ініціативи за право людини на воду й санітарію.

Проблеми щодо функціонування житлово-комунального господарства, зокрема водопостачальних підприємств, перебувають у центрі уваги ФПУ та Профспілки працівників житлово-комунального господарства, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення України.

Адже у Європі досі мільйони людей позбавлені доступу до чистої, безпечної води та санітарії.

Міжнародна кампанія, яку проводить Інтернаціонал громадського обслуговування та його членські організації, щодо доступу до води дала значний поштовх для діяльності в цьому напрямі багатьох національних профспілкових громадського обслуговування в усій Європі.

А ЩО У НАС?

Проблема доступу населення до якісної питної води є актуальною та гострою і для України.

Майже 2,5 мільйона українців у 102 містах отримують питну воду за графіком, що призводить до порушення режиму роботи систем водопостачання і, як наслідок, до значного погіршення якості води.

За даними Мінприроди, понад 1,7 млрд куб. метрів на рік недостатньо очищених або взагалі не очищених каналізацій-

них стоків скидаються у водойми.

Зношеність технологічного обладнання становить у середньому 65–70%, а понад 37% мереж залишаються в аварійному стані й потребують негайної заміни. Втрати питної води через

млрд грн. Проте за 2006–2011 роки Програму профінансовано лише на 23%.

За цей час було реалізовано низку проектів вартістю понад 10 млн грн. Так, у Дніпропетровській області реконструювали 24 швидких безнапірних фільтри комунального підприємства «Аульський водовід», що дало можливість поліпшити якість питної води для понад 2 млн мешканців цього регіону, значно скоротити витрати питної води на промивання фільтрів і зменшити скидання промивних вод у Дніпро. У Хмельницькій області прокладено майже 7 кілометрів труб на будівництві нового 20-кілометрового магістрального водогону.

У жовтні 2011 року вищезгадану Програму перезатверджено як Загальнодержавну цільову програму «Питна вода України» на 2011–2020 роки, а на її реалізацію 2012 року було виділено 200 млн грн.

Слід наголосити, що в Держбюджеті-2013 коштів на фінансування цієї Програми не передбачено.

Зазначимо, що до кампанії за реалізацію права людини на чисту воду періодично долучалися різні громадські інституції України. Так, 2012 року інформаційний тур «Вода для життя» організували Всесвітній фонд природи, Український екологічний клуб «Зелена хвиля» та творче об'єднання «Екологічні ініціативи».

За рішенням Президії ЦК та з огляду на необхідність прискорення розв'язання проблеми якості питної води, профспілка працівників ЖКГ, місцевої промисловості, побутового обслуговування населення ініціювала проведення в Україні кампанії за реалізацію права людини на чисту воду.

Paica
Чирваоглядач «ПВ»
chirva@bigmir.net

Заборона абортів: жінки без вибору

Законодавча заборона штучного переривання вагітності призведе до збільшення народжуваності. Так, принаймні, стверджують автори законопроекту щодо заборони абортів, зареєстрованого у Верховній Раді. Схоже, так вважають далеко не всі. Жінки, медики, демографи та навіть представники церкви не бачать зв'язку між забороною переривання вагітності та збільшення кількості народжень здорових щасливих дітей.

НАЗАД, ДО РАДЯНСЬКОЇ МЕДИЦИНИ

Законодавчу заборону на штучне переривання вагітності ініціюють представники ВО «Свобода» – Олександр Сич, Руслан Зелік та Руслан Марцинків. Відповідний законопроект було зареєстровано на початку квітня у секретаріаті Верховної Ради.

У документі пропонується повністю заборонити штучне переривання вагітності за винятком трьох випадків: якщо вагітність загрожуватиме здоров'ю та життю майбутньої мами, якщо є медичні показання щодо патології плоду, не сумісної з життям дитини, та якщо в судовому порядку було доведено факт зачаття дитини внаслідок зґвалтування жінки.

За проведення операції штучного переривання вагітності документом передбачається кримінальна відповідальність. Лікарів за це каратимуть позбавленням волі строком від 3 до 7 років, а осіб, що не мають медичної освіти, – на 7 років. Каратиметься також публічна пропаганда або закликати робити аборти. За це порушники сплачуватимуть від 50 до 100 мінімумів, що не обкладаються податком (наразі такий мінімум становить 17 грн).

Ініціатори проекту посилаються на дані ООН, згідно з якими Україна за кількістю абортів випереджає будь-яку іншу країну Євросоюзу. Причини такої ситуації автори законопроекту вбачають саме у легальності та доступності абортів.

На сьогодні в Україні дозволено штучне переривання вагітності на термінах 12–22 тижнів в акредитованих установах охорони здоров'я.

Що ж, ці факти досить легко перевірити. Адже подібна практика була притаманна радянській медицині. В СРСР із 1936 до 1955 років існувала заборона абортів, яка вважалася особистою ініціативою Йосипа Сталіна. Між тим, за роки заборони стрімко зростає материнська смертність через штучне переривання вагітності, бо аборти робилися в антисанітарних умовах. Крім того, збільшувалася кількість покинутих дітей та вбивств малюків протягом першого року життя.

Про хибну радянську практику згадала і Уповноважений Верховної Ради з прав людини Валерія Лутковська. За її словами, держава має створити умови для стимулювання народжуваності, а не забороняти аборти. «Я ставлюся до такої ініціативи негативно. Адже досвід заборони абортів вже був, за часів Сталіна. Що сталося в результаті? Скалічені долі жінок, які все одно позбавлялися небажаної дитини, але підпільно», – зазначила вона.

На думку омбудсмена, проблему потрібно розв'язувати іншим шляхом: не лякати кримінальною відповідальністю за аборти, а роз'яснювати та допомагати. Аби кожна жінка знала, яке це щастя, коли з'являється дитина. «В тому випадку, якщо держава допомагатиме, заборона на переривання вагітності як складова турботи про кількість населення України взагалі не стоятиме», – підсумувала Валерія Лутковська.

НАРОДЖУЙ, І КРАПКА!

Найбільше цей законопроект обурив жіноцтво. По-перше, з ініціативою виступили чоловіки, які із зрозумілих причин просто не можуть опинитися в шкідливій жінки. А отже, не мають втручатися до такої інтимної сфери. По-друге, вже сама постановка питання передбачає, що жінку позбавляють вибору, який може зробити лише вона сама: бути чи не бути матір'ю. Ніхто ж бо не сперечатиметься, що те, як їй розпоряджатися власним тілом, є її особистою справою.

Вражає і тон, яким автори проекту класифікують тих, хто постав перед необхідністю переривання вагітності. З них зробили мало не повій: мовляв, жодна порядна жінка не допустить небажаної вагітності. Це свідчить про те, що автори законопроекту підійшли до проблеми надто поверхово. Вони зовсім не розуміють процесу й абсолютно не поважають українок. Адже насправді це може трапитися з кожною жінкою. І навіть у міцному щасливому шлюбі. Причини бувають як медичними, так і соціальними. Наприклад, якщо від народження першої дитини пройшло менше року, і організм породіллі не встиг відновитися. Або в сім'ї бракує грошей для того, аби утримувати немовля. Або майбутня мама сама ще дитина і з фізіологічних та психологічних причин не може народити та виховувати малюка.

Поважних причин для дострокового переривання вагітності може бути безліч. Вони аж ніяк не обмежуються тими, що пропонують автори законопроекту. Бо ж навіть серед трьох наведених в документі причин як мінімум одна – зґвалтування – виглядає знущанням. Згідно з проектом, факт насильства потрібно довести в суді. Експерти жартують, що, враховуючи термін розгляду справ в українських судах, рішення про дозвіл на аборт може бути ухвалене, коли дитина піде до школи.

На форумах серед захисників заборони абортів лунають різні думки: «Не лягайте в ліжку з тими, від кого не хочете дітей!», «Порядна жінка ніколи не завагітніє від будь-кого!», «Порядну жінку ніколи не зґвалтують» і т. ін. Між тим, більшість поміркованих громадян сходяться на золотій середині. Штучне переривання вагітності – це, безперечно, зло. Але законодавча заборона абортів – не менше, або й більше зло.

Про це свідчать і коментарі фахівців. Так, головний науковий співробітник Інституту демографії та соціальних досліджень ім. М. В. Птухи НАН України Наталя Рингач вважає, що авторам законопроекту перед його поданням потрібно

За даними Міністерства охорони здоров'я, протягом останнього десятиліття рівень абортів суттєво знизився – з 82 на 1 тис. жінок дітородного віку в 1990 році до 12,36 на кожну тисячу – в 2012-му. Це, зокрема, пов'язано з тим, що збільшилася кількість тих, хто користується сучасними контрацептивами.

Народжувати чи вбити ще ненародженою своєю дитину, має вирішувати сама жінка, усвідомлюючи, що аборт – це вбивство, за яке вона буде відповідати перш за все перед Богом.

було б ознайомитися з аналогічним досвідом в інших країнах. «Подібні заходи призводять лише до неминучих жертв. По-перше, це загрози життю та здоров'ю жінок, котрі шукають можливості перервати небажану вагітність та знаходять її (або віддаються до рук некваліфікованих людей, або калічачи себе самостійно). По-друге, це призводить до зламаних кар'єр медиків, що порушують заборону. Обривати життя, що зароджується, – великий гріх. Але не більший, ніж народження небажаної, непотрібної дитини», – вважає пані Рингач.

Заборона абортів не підвищує народжуваність, і це підтверджують численні дослідження. А от кількість трагічних випадків після кримінальних абортів або самостійного намагання позбутися плоду – ванн з окропом, піднімання важких речей тощо, безперечно, зростає. Наприклад, за даними ВООЗ, у тих країнах, де жінки мають можливість легально переривати вагітність, ймовірність загибелі через аборт не перевищує 1 на 100 тис. утрочань. Для порівняння: там, де жінки не можуть зробити це без-

печно, ризик загибелі від ускладнень операції становить 1-4 випадки на 1 тис. утрочань.

ГРІХ, АЛЕ НЕ ЗЛОЧИН

У країнах, де було встановлено законодавчу заборону штучного переривання вагітності, за кілька років змушені були констатувати той факт, що шляхетні наміри призвели до непередбачуваних наслідків. Не стало менше абортів і більше дітей. А от смертей та трагедій побільшало. А також кримінальних абортів та покинутих напризволяще малюків.

Жінку, яка з певних причин не хоче народжувати, неможливо до цього примусити. Вона все одно знайде спосіб, як позбутися небажаного плоду. Наприклад, громадянки Польщі, де в 1990 року сенат заборонив аборт, є частими пацієнтками українських клінік, наприклад у Львові. Або ж роблять це в себе на батьківщині, в підпільних умовах. З відповідними наслідками.

До речі, саме в Польщі сталася драматична історія. В лютому 2006 року полька Аліція Тишяц подала позов до Європейського суду з прав людини. Підстава для позову – відмова лікарів зробити їй аборт навіть після того, як вони самі попередили її про втрату зору після пологів. Адже коли Тишяц завагітніла (вже третьою дитиною), троє офтальмологів стверджували, що народження дитини може призвести до майже повної сліпоти. Наразі жінка носить окуляри з потужними лінзами, але не бачить далі, ніж на півтора метра. До того ж, вона мати-одиначка й інвалід із пенсією 140 євро.

Чого ж прагнуть досягти ті, хто намагається заборонити штучне переривання вагітності? Вони уявляють собі ідеальну картину: жінка не перериває вагітність і народжує. Населення України зростає. Але на хвилюку уявімо, що жінкам таки заборонили робити вибір. Припустімо, майбутня мама з якихось причин не хоче дитини, але держава змушує її народжувати. Тут можливі декілька варіантів. Або вона таки зробить аборт в нелегальних умовах, наражаючись на небезпеку

та ризикуючи більше ніколи не мати дитини. Або все ж таки народить небажану дитину і залишить її в пологовому будинку. Або таки забере додому, і малюк все життя відчуватиме, що його не люблять. Збільшення кількості нелюбих, непотрібних дітей призведе до зростання дитячої безпритульності. Адже всім зрозуміло, що в покинутих дітей (навіть за живих батьків) варіантів небагато. Вулицьне життя, цигарки, алкоголь, наркотики, злочини.

Навіть священники, які негативно ставляться до абортів, вважаючи їх убивством, не схвалюють законодавчої заборони штучного переривання вагітності. Адже маленьке життя, що розвивається в атмосфері ненависті, відчуває, що порушило плани матері. І страждає ще під час внутрішньоутробного періоду. То що ж краще: перервати маленьке життя у самому зародку або народити небажану дитину, поповнивши кількість сиріт та неблагополучних дітей? Однозначної відповіді на це запитання немає. Але очевидно, що законодавча заборона ніколи не принесе тих результатів, на які сподіваються автори проекту.

Між тим, існують набагато дієвіші механізми для того, аби покращити демографічну ситуацію в країні та зменшити кількість абортів. Враховуючи раннє дозрівання сучасних дітей, потрібно порушувати проблему міжстатевих стосунків якомога раніше. Проводити уроки сексуального виховання, профілактику ранньої вагітності, розповідати про необхідність застосування контрацептивів.

Що стосується дорослих жінок, які через різні причини не хочуть народжувати, необхідно, аби на повну силу запрацювали центри соціальної допомоги, фахівці яких переконавали б робити вибір на користь пологів. Саме до таких служб мають звертатися жінки, які вагаються у своєму рішенні. Й отримувати підтримку – моральну і, якщо потрібно, матеріальну.

ДЕ ЗАБОРОНЕНО АБОРТИ?

У сучасному світі аборти повністю або частково заборонено в близько 80 країнах. Найсуворіші закони в мусульман: для того, аби достроково перервати вагітність, там потрібні дуже поважні причини. Наприклад, якщо запліднення відбулося в результаті інцесту або зґвалтування.

У деяких країнах, наприклад Чилі, Непалі, Мексиці, Індонезії та Ірландії, жінку, яка зв'язалася на аборт, можуть засудити до тюремного терміну. У Німеччині теоретично жінка може зробити аборт, якщо категорично не бажає народжувати, але вона му-

сить відвідати обов'язкові консультації, де її ще раз спробують перекопати зберегти дитину.

Законодавчі нюанси різних країн стосуються й медиків. Наприклад, у Данії або Нідерландах лікар, який відмовився зробити штучне переривання вагітності, може пізніше мати проблеми з працевлаштуванням. А от у Румунії медичний працівник, який зробив аборт при вагітності більше 14 тижнів (граничний у цій державі термін для абортів), не має права займатися лікарською практикою. Та ще й ризикує відбутися кількісмісячний (або й кількарічний) строк у в'язниці.

У Кореї не переймаються термінами переривання вагітності. Там можна робити аборт до 28-го тижня. Щоправда, жінка має отримати дозвіл чоловіка. А от в Ізраїлі видати дозвіл на штучне переривання вагітності мусить спеціальна медична комісія. Не обійтися без дозволу і в США. У 25 штатах жінки мають почекаати певний час перед операцією, аби добре подумати, а у 35 штатах потрібен дозвіл батьків або опікунів. У Китаї аборт не просто не заборонені, але й показані. Вже багато років у країні, населення якої перетнуло межу в півтора мільярди, сім'ям

забороняється мати більше однієї дитини. Тому жінки, що завагітніли другою дитиною, змушують або сплачувати величезні штрафи, або піддають примусовим абортам. Якщо зважати на сухі цифри, то в 98% країн дозволяється переривання вагітності для збереження життя матері, в 62% – збереження її фізичного і в 50% – психічного здоров'я. Перервати вагітність, що настала внаслідок інцесту або зґвалтування, можна в 42% країн, а якщо існує ризик вад розвитку плоду, в 40%. За бажанням жінки зробити аборт можна в 21% країн світу.

ПРОГРАМИ | ПРАВА ДИТИНИ НА ЗАХИСТІ МАЛЕНЬКИХ ДОЛЬ

На Прикарпатті розроблена та функціонує Регіональна цільова програма соціально-го захисту й підтримки дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, профілактики бездоглядності та безпритульності серед неповнолітніх на 2012–2015 роки.

Як повідомив Сергій Лизанчук, в області на обліку перебуває 1612 дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування. У створених 67 прийомних сім'ях влаштовано 95 дітей, а в трьох будинках сімейного типу виховується 24 дитини. На реалізацію заходів цієї програми передбачено понад 18 млн грн, із них на придбання житла дітям-сиротам – 6,7 тис. грн. Загальна сума використаних коштів на придбання та ремонт житла для дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, у 2012 році становила 671 тис. грн. Як наголосив начальник служби у справах дітей ОДА Іван Ковалик, минулого року соціальними послугами охоплено понад 500 дітей, із них майже 200 отримали одяг, взуття, продуктів набори, а понад 50 потребували ліку-

вання і догляду. У результаті проведеної роботи також влаштовано дітей у соціальній і сімейній гуртожитки. Медичну допомогу дітям надають у мережі закладів різного рівня – від фельдшерсько-акушерських пунктів до обласних закладів. Упродовж 2012 року за кошти обласного бюджету отримано медикаментів і лікувального харчування на суму 1,7 тис. грн, для обласної дитячої клінічної лікарні придбано багатофункціональний аналізатор для проведення обстежень новонароджених на генетичні захворювання, а також новий сучасний реанімообіль. У рамках упродовження українсько-швейцарської програми «Здоров'я матері та дитини» у 2012 році створено обласний центр телекомунікативного зв'язку на базі обласної дитячої клінічної лікарні, де здійснюються телемедичні консультації в межах області, України та за кордоном, проводяться телемедичні конференції та відеолекції. Крім того, в області запроваджено пілотний проект «Інтегроване ведення хвороб дитячого віку» для лікарів сімейної медицини, педіатрів і середнього медперсоналу.

СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ УВАГА НУЖДЕНИМ

Для поліпшення соціальної підтримки малозабезпечених громадян, багатодітних родин, ветеранів, інвалідів розроблено обласну комплексну Програму соціального захисту населення до 2016 року.

У документ йдеться про важливість забезпечення житлом перелічених верств населення, необхідність фі-

нансової підтримки, створення безперешкодного доступу осіб з обмеженими фізичними можливостями до будівель житлового та громадського призначення. Так, до 2014 року в Івано-Франківську, Калуші та Коломиї заплановано створити служби «Соціальні таксі» для інвалідів по зору та осіб із порушеннями опорно-рухового апарату та ін.

КОРОТКО

ЗАКАРПАТТЯ | Підбито підсумки роботи профоздоровниць Закарпаття за 2012 рік. Учасники наради – головні лікарі та голови профкомів відзначили, що санаторно-курортний комплекс працює успішно, має високі показники в системі ПрАТ «Укрпрофоздоровниця». Йшлося про серйозні порушення природоохоронного законодавства на території Голубинського родовища мінеральних вод, експлуатації Шаянського родовища, недоліки в проведенні тендерних закупівель тощо. Вирішено питання щодо відкриття реабілітаційного відділення в санаторії «Верховина», визначено заходи щодо поліпшення фінансової роботи, підвищення зарплати.

ЧЕРНІГІВ | Упродовж останніх років навчальні групи представників всеукраїнських галузевих профспілок і територіальних профоб'єднань доволі часто відвідують Чернігівський НМЦ. Нещодавно тут відбулося два семінари: один для профспілки працівників газових господарств, інший – для Київської міської профспілкової організації працівників агропромислового комплексу. Викладачі Центру запропонували профлідерам авторські тренінги за багатьма напрямками. Значне місце у навчальних програмах відводиться питанням коледжівської роботи профорганізації.

ХАРКІВ | Профспілки Харківщини приділяють неабияку увагу дитячому оздоровленню. Тож напередодні відкриття оздоровчого сезону в ОПХО відбувся семінар для керівників членських організацій, дитячих оздоровчих закладів, голів профкомів. У заході взяли участь заступник голови ОПХО Ніна Караван, заступник директора департаменту у справах сім'ї, молоді та спорту облдержадміністрації Лариса Козлова, заступник директора обласного відділення Фонду соцстраху Олексій Кострикін та ін. Присутні висловили сподівання, що всі 37 заміських дитячих оздоровчих закладів цьогоріч проведуть літній сезон організовано і, як завжди, на високому рівні.

ПЕРШОТРАВЕНЬ СТАВ ДОЛЕНОСНИМ

Щороку День міжнародної солідарності нагадує Світлані Вермій – директорів Черепівківської загальноосвітньої школи I-II ступенів – першотравень 90-х років минулого століття, коли вона вирішила стати вчителем.

Валерій МАРЦЕНЮК
Хмельницька обл.

Зоколиць рідного села стежка привела її до Хмельницького педагогічного училища. Після його закінчення дипломованим фахівцем – учителем музики і малювання – повернулася у рідну Черепівківську восьмирічку, де минули її дитячі та юнацькі роки. До слова, Світлана мала можливість залишитися працювати в обласному центрі, проте молодого фахівця завжди вабила мала батьківщина. Згодом дівчина продовжила навчання у Тернопільському державному педагогічному університеті на факультеті природничих наук, який закінчила у 2003 році. А наступного, 2004-го, її було призначено директором рідної школи.

У навчальному закладі створено всі умови для навчання та відпочинку 39 учнів, а їх вихованням займаються 11 педагогів. Учителі та учні – одна велика родина. Серед кращих педагогів директор школи називає Оксану Кукуруду, Олену Іванову, Оксану Горебень, Надію Комарницьку, Катерину Ліпчинську та інших, які не лише професійно сіють у юні серця зерна знань, духовності, а й готують своїх вихованців до самостійного життя. До речі, майже у всіх районних конкурсах беруть

– під постійним контролем зацікавлених сторін. Тож немає особливих проблем із виконанням «малої конституції» колективу.

У свою чергу, Олена Казимирівна із задоволенням розповідає про добрі справи кожного з членів профкому, для яких громадська діяльність – понад усе.

Сільський голова Микола Юзвипин теж добре відгукується про місцевих педагогів та їхніх вихованців і дякує їм за допомогу та участь у проведенні різноманітних заходів. Задоволені спільною роботою адміністрації та профкому і голова ради за координації діяльності профорганізації Хмельницького району, голова райкому профспілки працівників освіти і науки Ігор Андрощук.

Підвищення престижності праці в Україні

Важливою складовою ринкових відносин є престижна праця, яка забезпечує сталий економічний розвиток країни, позитивні соціальні та демографічні процеси, підвищення загального добробуту населення. Проте до сьогодні в нашій країні не створено механізм підвищення престижності праці, а це наразі вкрай необхідно.

Анна РЕПІЧ

редактор відділу «ПВ»
(За матеріалами Департаменту
виробничої політики та колективно-
договірного регулювання)

Ще не так давно наша країна стикалася з проблемою «витоку умів», тепер нам не вистачає і робочих рук. У багатьох містах спостерігається парадоксальна ситуація: за наявності офіційного безробіття підприємства постійно інформують про наявні вакансії робочих місць.

Така ситуація пояснюється низкою причин, серед яких, зокрема, відсутність розвинених ринкових відносин; криза виробництва та розбалансований стан економіки; наявність застарілої матеріально-технічної бази на більшості підприємств; зневажливе ставлення до робочих спеціальностей і простих трудівників, сформоване в суспільстві за останні десятиліття; недосконалий порядок оподаткування заробітної плати тощо.

Приміром, нині працююча людина перебуває в нерівному становищі порівняно з бізнесом, адже зарплата оподатковується за ставками шонайменше втричі вищими, ніж доходи не від трудової діяльності.

Окрім того, праця в Україні є нерентабельною. Так, розмір зарплати у 3–10 разів менший, ніж у сусідніх країнах. Розмір мінімальної заробітної плати для третини працюючих менший за фактичний прожитковий мінімум для працездатних осіб.

Поеднання матеріального й нематеріального стимулювання (грамоти, Дошка пошани, почесні звання тощо) може бути основою успішної реалізації системи стимулювання праці та її престижності. Аби підвищити престижність праці держава має створювати умови для високоефективної і безпечної праці на основі механізації та впровадження новітніх технологій у виробничі процеси.

Не менш важливим є забезпечення стимулювання праці в бюджетній сфері за допомогою утвердження у суспільній свідомості цінності праці лікарів, педагогів, учених, працівників культури

і мистецтва – людей, які забезпечують фізичне й моральне здоров'я нації.

Низький рівень зарплат працівників бюджетної сфери – чи не найбільш актуальне питання. Такі обмеження бюджетників не мають об'єктивної основи, оскільки ці працівники мають гідний рівень професійної освіти та кваліфікації.

Враховуючи особливу роль профспілок у прискоренні виробничого розвитку та членів їхніх сімей і для формування позитивного іміджу й поваги суспільства до профспілок, доцільно також підвищувати престижність профспілкової роботи. Відтак потрібна мотивація молодих активістів до роботи у профспілках.

Відповідно соціальна й кадрова політика держави і власників бізнесу, щоб виявитися ефективною в цій сфері діяльності, має орієнтуватися на врахування всього комплексу чинників у системі мотивації теперішніх і майбутніх працівників. А це потребує кардинальної зміни політики держави у сфері трудових ресурсів. Бізнес має усвідомити, що без добросовісних і кваліфікованих робочих кадрів створити конкурентоспроможний продукт у нинішніх умовах неможливо.

ПРОПОЗИЦІЇ ПРОФСПІЛОК

Для вирішення системних проблем, що існують у цій сфері, профспілки вважають за доцільне вжити низку заходів. Насамперед на загальнодержавному рівні необхідно розробити й прийняти науково-обґрунтовану комплексну державну програму збереження і розвитку трудових ресурсів країни, яка передбачала б і систему заходів щодо підвищення престижу людини праці та ролі професій.

Раніше затверджена Кабміном 2009 року «Концепція Загальнодержавної цільової соціальної програми збереження і розвитку трудового потенціалу України на період до 2017 року» має декларативний характер, не відповідає реаліям і тому не може бути

конструктивною основою для розроблення такої програми.

Надзвичайно важливим є і забезпечення виконання заробітної платою відтворювальної, стимулюючої і регулюючої функцій. Конче потрібно переглянути розмір прожиткового мінімуму на новій методологічній основі, розширити склад і структуру споживчої корзини. Крім того, слід переглянути діючу систему державних соціальних стандартів і нормативів; розробити і затвердити галузеві соцстандарты, насамперед стандарт оплати праці; створити механізм залучення засобів бізнесу в організацію професійної і підготовки кадрів; законодавчо врегулювати роль, відповідальність і зацікавленість роботодавців організації технічної і професійної освіти тощо.

Профспілки також наголошують, що треба ширше використовувати форми морального заохочення за досягнення в праці шляхом заснування нових і активнішого використання існуючих державних і галузевих трудових нагород (ордени, медалі), що вручаються трудящим за успіхи в праці, знаки переможця змагань і конкурсів професійної майстерності та ін.

На думку профспілок, роботодавці та їх асоціації зі свого боку мають підвищити рівень оплати праці в реальному секторі економіки, насамперед для кваліфікованих працівників; формувати ширший «соціальний пакет», що включає додаткове медичне страхування і пенсійне забезпечення працівників; упроваджувати привабливі для молодих робітників іпотечні програми. Слід упроваджувати міжнародні стандарти безпечних умов праці, нові прогресивні технології; встановлювати й розвивати договірні партнерські відносини підприємств із колекдами, профтехучилища-

Об'єднання матеріального й нематеріального стимулювання (грамоти, дошка пошани, присвоєння почесних звань тощо) може бути основою успішної реалізації системи стимулювання праці та її престижності. Аби підвищити престижність праці, держава має створювати умови для високоефективної і безпечної праці на основі механізації та впровадження новітніх технологій у виробничі процеси.

МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Президент Росії Володимир Путін 29 березня 2013 року підписав указ про відродження в Росії звання «Герой праці». Звання присуджуватимуть громадянам Російської Федерації, які досягли видатних результатів у державній, суспільній і господарській діяльності, зробили значний внесок у соціально-економічний розвиток країни, зокрема в розвиток промислового та сільськогосподарського виробництва, транспорту, будівництва, науки, культури, освіти та охорони здоров'я, а також інших галузей діяльності.

У Республіці Казахстан нині обговорюється проект загальнонаціонального плану соціальної модернізації «Двадцять кроків до суспільства загальної праці» на період до 2016 року. В його основі – реальна виробнича праця. Модернізація здійснюватиметься за принципами еволюційності, загальної відповідальності, партнерської участі, стимулювання, професіоналізму.

Соціальна політика Казахстану спрямована на створення конкурентоспроможного й сильного суспільства загальної праці.

**У 3–10 разів
РОЗМІР ЗАРПЛАТИ
УКРАЇНЦІВ
МЕНШИЙ,
НІЖ У СУСІДНІХ
КРАЇНАХ**

У РЕЙС | ПРАВИЛА ПЕРЕВЕЗЕННЯ ПАСАЖИРІВ

ОСНОВНІ ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ АВТОПЕРЕВІЗНИКІВ

? Які законодавчі акти визначають поняття, основні права й обов'язки автомобільних перевізників та автомобільних самозайнятих перевізників, які здійснюють перевезення пасажирів на умовах договору?

Згідно зі статтею 29 Закону України «Про автомобільний транспорт» (зі змінами та доповненнями) автомобільним перевізником та автомобільним самозайнятим перевізником, які здійснюють перевезення пасажирів на договірних умовах, є суб'єкти господарювання, що відповідно до законодавства та одержаної ліцензії надають послуги за договором перевезення пасажирів транспортним засобом, який використовується ними на законних підставах.

Органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування відповідно до закону зобов'язані надати перевізникам, які здійснюють пільгові перевезення пасажирів і перевезення пасажирів за регульованими тарифами, компенсацію.

Відповідно до ст. 30 вищезазначеного закону автомобільний перевізник та автомобільний самозайнятий перевізник, які здійснюють перевезення пасажирів на договірних умовах, мають право:

– скасовувати рейси своїх транспортних засобів за обставин, які він не міг передбачити і яким не міг запобігти, повернувши пасажиром (або замовнику послуг) кошти, сплачені за перевезення;

– обмежувати або прийняти перевезення в разі стихійного лиха, епідемії, епізоотії або іншої надзвичайної ситуації;

– скасовувати рух транспортних засобів у разі виникнення загрози життю пасажирів чи безпеці вантажів;

– зазначати в багажній квитанції стан багажу, що має зовнішні пошкодження, або відмовлятися його перевозити в разі відмови пасажирів проставити таку відмітку.

Автомобільний перевізник, який здійснює перевезення пасажирів на договірних умовах, зобов'язаний:

– забезпечувати дотримання персоналом вимог законодавства про автомобільний транспорт;

бусів чи таксі перед початком роботи;

– забезпечувати проведення щомісячного передрейсового та післярейсового медичного огляду водіїв транспортних засобів;

– забезпечувати водіїв необхідною документацією;

– утримувати транспортні засоби в належному технічному та санітарному стані, забезпечувати їх своєчасне подання для посадки пасажирів та відправлення;

– забезпечувати проїзд пасажирів до зупинки чи місця призначення за маршрутом без додаткових витрат у разі припинення поїздки через технічну несправність транспортного засобу.

Автомобільний самозайнятий перевізник,

Автомобільні перевізники та автомобільні самозайняті перевізники, які здійснюють перевезення пасажирів на договірних умовах, зобов'язані забезпечувати дотримання персоналом вимог законодавства про автомобільний транспорт.

– забезпечувати перед початком пасажирського міжнародного перевезення перевірку наявності у пасажирів документів, необхідних для в'їзду до держави прямування, та відмовляти у міжнародному перевезенні пасажиром, які не показали необхідні документи;

– забезпечувати контроль за технічним і санітарним станом авто-

який здійснює перевезення пасажирів на договірних умовах, зобов'язаний:

– утримувати транспортні засоби в належному технічному та санітарному стані, забезпечувати їх своєчасне подання для посадки пасажирів та відправлення;

– забезпечувати проїзд пасажирів до зупинки чи місця призначення за маршрутом без додаткових витрат у разі припинення поїздки через тех-

нічну несправність транспортного засобу;

– забезпечувати перед початком пасажирського міжнародного перевезення перевірку наявності у пасажирів документів, необхідних для в'їзду до держави прямування, та відмовля-

ти у міжнародному перевезенні пасажиром, які на його вимогу не пред'явили необхідні документи;

– проходити обов'язковий технічний контроль транспортного засобу в установленому порядку за обов'язковою відміткою в сервісній книжці;

– щорічно проходити медичний огляд, який підтверджується довідкою встановленого зразка.

ДУБЛІКАТ

ЯК ПОНОВИТИ ВТРАЧЕНИЙ ТЕХПАСПОРТ?

? Будь-ласка, скільки коштуватиме оформлення дублікату загубленого техпаспорту та якою є процедура його отримання (я прописаний у Києві, а машина зареєстрована у Броварах).

Вартість дублікату загубленого свідоцтва про реєстрацію транспортного засобу на цей час становить 358 гривень.

Відповідно до п. 18 Порядку державної реєстрації (перереєстрації), зняття з обліку автомобілів, автобусів, а також самостійних машин, сконструйованих на шасі автомобілів, мотоциклів усіх типів, марок і моделей, причепів, напівпричепів, мотоколясок, інших прирівняних до них транспортних засобів і мопедів, затвердженого постановою КМУ від 07.09.1998 № 1388, замість утраченого свідоцтва про реєстрацію (технічного паспорта) на підставі заяви власника або його представника видається нове свідоцтво про реєстрацію. Знайдені свідоцтва про реєстрацію (техпаспорти) після видачі нових вважаються недійсними і їх здають до підрозділів Державтоінспекції.

З питань отримання дублікату свідоцтва про реєстрацію можна звернутися до будь-якого реєстраційно-екзаменаційного підрозділу Державтоінспекції.

АВТОПРАВА

ПОСВІДЧЕННЯ ВОДІЯ МІЖНАРОДНОГО ЗРАЗКА

? Зараз я маю водійське посвідчення, яке отримав 1999 року. Як отримати посвідчення, що надаватиме право керувати автомобілем за межами України? Це буде новий документ із новим терміном дії?

На цей час у світі діють два міжнародні договори, які регулюють питання визнання національних і міжнародних водійських посвідчень за межами країни видачі: Міжнародна конвенція про дорожній рух від 19 вересня 1949 року, Женева, та Міжнародна конвенція про дорожній рух від 8 листопада 1968 року, Відень.

Україна приєдналася до Віденської конвенції, тож згідно зі статтею 41 (водійські посвідчення) пункту 2 підпунктів а) та с) усі країни, що приєдналися до Віденської конвенції, зобов'язані визнавати українські національні та міжнародні водійські посвідчення. Відповідно до ст. 43 національні та міжнародні посвідчення, видані до 28.03.2011 року, залишаються чинними.

Згідно із постановою Кабінету Міністрів від 13.03.2013 № 185 у разі обміну посвідчення водія на право керування транспортними засобами категорій А1, А, В1 та В є дійсними протягом 20 років із дати їх видачі, інших категорій – упродовж 10 років із зазначеної дати.

Для обміну посвідчення водія необхідні такі документи:

1. Особистий паспорт.
2. Медична довідка.
3. Фотографія 3,5x4,5.
4. Екзаменаційна картка водія (у разі наявності).
5. Підтвердження водія.
6. Ідентифікаційний номер.

Управління Державтоінспекції м. Києва

СТАТУС | ПРОФЕСІЙНА КВАЛІФІКАЦІЯ

ПЕРСОНАЛ АВТОМОБІЛЬНОГО ТРАНСПОРТУ

? Хто з працівників належить до персоналу автомобільного транспорту. Чи існують якісь вимоги щодо їхньої кваліфікації?

Відповідно до статей 16, 17 ЗУ «Про автомобільний транспорт» до персоналу автомобільного транспорту належать працівники, які безпосередньо надають послуги з перевезення пасажирів чи вантажів, виконують роботи з ремонту та технічного обслуговування транспортних за-

собів, надають допоміжні послуги, пов'язані з перевезеннями.

Трудові відносини персоналу автотранспорту регулює трудове законодавство, тож усі положення про дисципліну та правила внутрішнього трудового розпорядку.

Персонал автотранспорту має відповідати визначеним законодавством вимогам, зокрема: мати необхідний рівень професійної кваліфікації; забезпечувати якісне та безпечне надання послуг автомобільного транспорту з перевезення па-

сажирів чи вантажів; ввічливо та уважно реагувати на звернення і скарги споживачів послуг автотранспорту.

Підготовку, перепідготовку, атестацію та підвищення кваліфікації водіїв транспортних засобів здійснюють у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України, за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері транспорту, та Міністерства внутрішніх справ України.

Привітання від юного покоління

Поки люди пам'ятають, вони впевнені в завтрашньому дні

За столом – хто ще живий і зміг прийти

Цей незабутній День Перемоги

Кирило ЛАТИШЕВ
«ПВ»
Фото автора

Ранок 9 травня в Києві традиційно розпочався з підняття державного прапора і покладання квітів до могили Невідомого солдата в Парку Вічної Слави. Центральною вулицею міста пройшов військово-історичний парад та грав військовий оркестр. А на головній площі країни розпочалися виступи колективів з усіх областей України, які тривали цілий день.

Епіцентром подій і в цьому році став Меморіальний комплекс «Національний музей історії Великої Вітчизняної війни». Тут відбулися церемонія запалювання Вогню Слави та покладання гірлянди Військової слави «Вклонімося великим тим рокам!», а також концертна програма «Пісні Перемоги». Після закінчення урочистих заходів ветеранів запросили до столу на солдатську кашу і фронтові «сто грамів». Вони спілкувалися з бойовими друзями, згадуючи минулі героїчні часи. Наприкінці свята присутні помилувалися яскравими спрахами феєрверку.

Квіти для ветеранів

Усі замерли в очікуванні...

Хоч як сумно, але можна було побачити й таку картину

Розповідь, яка зворушує до глибини душі

ДЗВЕНИТЬ НАША ПІСНЯ

У рамках заходів з нагоди 60-річчя утворення Черкаської області та 200-річчя з дня народження Т. Г. Шевченка в обласному центрі відбувся концерт кращих народних аматорських колективів закладів культури профспілок Черкащини, яким торік підтверджено або вперше присвоєно звання «Народний аматорський колектив профспілок України».

З програмою «Черкащино, перлино України! Тобі наша любов і серця спів» виступили тридцять два колективи, продемонструвавши високу майстерність, любов до людей і рідного краю. Присутніх привітав голова Федерації профспілок області Петро Шевченко. Він подякував організаторам та учасникам, зокрема головам обкомів профспілок АПК, освіти, споживчої кооперації,

охорони здоров'я, які постійно проводять відповідну роботу у колективах, за духовне виховання молоді й підтримку всіх, хто реалізує свій творчий потенціал у аматорському мистецтві. Кращі народні аматорські колективи відзначено подяками. А глядачі ще раз переконались, що душа народу жива, не вмирають наші традиції, звичаї, дзвенить наша пісня.

ВІЧНЕ КОХАННЯ ІСНУЄ!

7 травня в одному з найчарівніших київських куточків – Маріїнському парку, неподалік Мосту закоханих, відкрито незвичайний пам'ятник Вічному Коханню. Так, сущільні символи. Отже, стоять, міцно обійнявшись, зворушливі старенькі жінка й чоловік. І відтепер буде ця скульптура янголом-охоронцем усіх щиро закоханих, які придуть до неї за благословінням.

Хто вони, ці старенькі? Чи не вигадані, чи реальні люди? Так, ідеться про реальних людей. Скульптори Олександр Моргацький і Григорій Костюков відтворили на замовлення телеканалу «Інтер» (telekritika.ua) зустріч у студії «Жди меня» українки та італійця, котрі пронесли свою любов через усе життя й зустрілися через понад шість десятиліть вимушеної розлуки. Мокрина Юрзук і Луджі Педутто познайомилися 1943 року в австрійському таборі для військовополонених – солдат-італієць і селянка, яку фашисти вивезли на примусові роботи з України. Вона не знала італійської, він вивчив російською лише дві-три фрази. Та коханню не потрібні слова... І коли 1945 року радянські війська звільнили їх, здавалося, що ось тепер і настане щасливе подружнє життя. Але ні. Дві країни – та, що перемогла, й та, що програла, – розлучили закоханих: радянська влада категорично відмовила Луджі, а італійська – не бажала приймати Мокрину. Й хоч він у повоєнний час неодноразово писав їй, листи «не доходили» до адресата. Проте ці двоє ні на день не забували один про одного! Вони зустрілися лише через шістьдесят років, коли обидва давно овдовіли й після того, як 2004-го Луджі Педутто звернувся до авторів передачі «Жди меня» з проханням розшукати його кохану жінку. Їхня зустріч розчулила мільйони людей! Луджі запросив свою Мокрину до себе, в містечко Кастель-Сан-Лоренцо, й сам часто приїжджає до неї в село, залюбки допомагає по господарству. Готуючи для своєї єдиної вишукані італійські страви, завжди щось наспівує.

...На відкритті пам'ятника були присутні Посол Італії в Україні пан Фабріціо Романо, глава КМДА Олександр Попов, керівники телеканалу «Інтер». І головне – присутні герої події, 90-річний Луджі Педутто. Старенька Мокрина приїхати не змогла, уповноважила двох своїх онуків – Галину й Олену, які подякували від її імені всім, причетним до урочистої акції. Усі, хто брав слово, говорили по-різному, але про одне й те саме: це мудрий урок для кожного з нас; ті, хто проніс ширше кохання через усе життя, не розбувши ні краплини, варті того, аби бути увічними в пам'ятникові почутті, над яким час не владний.

«Це прекрасний пам'ятник, – сказав Луджі Педутто. – Все, що я відчуваю в серці, скульптору вдалося передати дуже точно».

ВЕСЕЛКА НАД ОКЕАНОМ | ДАЛЕКА-БЛИЗЬКА АМЕРИКА

ТВОРЧИСТЬ ЄДНАЄ КОНТИНЕНТИ

Тетяна МОРГУН

оглядач «ПВ»

Недавно керівник заслуженого народного ансамблю пісні й танцю України «Дарницанка», заслужений працівник культури Петро Андрійчук був запрошений до США для участі у концертах оркестру народних інструментів. Маєстр Андрійчук не лише блискучий хормейстер і музикант, а й, що не менш важливо, митець затребуваний, завжди бажаний там, де колеги по цеху знають і цінують його творчість. Додому він повернувся, сповнений вражень, і ми вирішили дізнатися про поїздку докладніше.

– Петре Олександровичу, Вас запросили виступити чи як почесного гостя? До якого міста? І про які народні інструменти йдеться?

– Я прилетів до Лос-Анджелеса на запрошення керівників оркестру. Це мої колишні консерваторські однокурсники – заслужений артист України Анатолій Мамалига та його дружина Ірина Орлова, добре знані в Україні, а тепер, як я переконався, ще й в Америці, майстри народно-інструментального мистецтва. Там подружжя років із десять, мають учнів у місцевих школах. Торік Ірину назвали кращим учителем року в Альгамбрі (місто, що входить до складу конгломерату Лос-Анджелес); вона викладає у муніципальній школі, організувала такий джазовий оркестр, що навіть бешкетники охоче в ньому грають, перемагаючи на різноманітних конкурсах і з музикою вже не розлучаються. Крім того, Анатолій та Ірина навчають дітей гри на народних інструментах, створюючи тим самим базу для оркестру народних інструментів, який став змістом їхнього життя.

Оркестр – домрово-балалаечного типу, з чотириструнними домрами, власне, такий, які ми, поряд із струнно-смичковими, чуємо в Україні і які функціонують у більшості наших спеціальних навчальних закладів. Духовна група – високопрофесійні музиканти з різних колективів Лос-Анджелеса. Є в оркестрі й учасники зрілого віку, залоблені у народно-інструментальне мистецтво. Дехто з них доїжджає навіть з інших міст. А мене запросили в оркестр як баяніста, однак випала щаслива нагода й диригувати.

Виступ у Сан-Дієго. Солостка – Анна Біла

Традиційними для оркестру народних інструментів стали щорічні концерти у престижних залах Америки

– В оркестрі діти з українських родин?

– Українців, як не дивно, одиниці. Здебільшого тут діти азійського, латиноамериканського походження, афроамериканці. І, безперечно, слов'яни. Вразило, з яким натхненням дітлахи навчаються гри на наших народних інструментах. Є серед них і фантастично талановиті. Приміром, одна юна латиноамериканка так виртуозно-мистецьки грає на балалайці, що їй можуть позаздрити студенти наших вишів.

– А яка репетиційна база, репертуар, де відбуваються щорічні концерти? Яка публіка приходить на виступи?

– Базу для репетицій уже кілька років любов'язно надає місцева Українська автокефальна церква. Репертуар демократичний: світова класика, народна та популярна музика, яку аранжує Анатолій Мамалига. Є і його власні твори. Вже традиційними для оркестру стали щорічні концерти у престижних залах. Готуються до них кілька місяців, це справа непроста, потребує неабиякого організаторського хисту. Однак колектив уже має свою публіку, котра очікує нових програм, хоч вартість квитка сягає 40 доларів. До концертів долучаються й колишні наші музиканти, які тепер мешкають у різних містах США, та відомі солісти з України, зокрема, свого часу тут співала Валентина Степова. А цьогоріч, окрім мене, запрошено солістів Національної філармонії України Надима й Ніну Чорнокондратенків. З

оркестром Ірини Орлової та Анатолія Мамалиги вже традиційно співає народний артист Росії, нині професор Музичної академії Лос-Анджелеса, володар голосу дивовижної краси Володимир Чернов, який 12 років був солістом Метрополітен-опера. До речі, він добре знає українську, близький друг нашого славного Анатолія Кочерги.

Перший концерт, у якому брала участь невелика кількість виконавців, ми дали для студентів Каліфорнійського університету, де викладає наша співвітчизниця Анна Кудима. Другий, у повному складі, – в університеті міста Сан-Дієго, а третій, основний, у Герберт Зіппер Холлі Колбурнської музичної академії, одному з найпрестижніших спеціальних музичних навчальних закладів Америки. Й попри те, що цей концерт збігся в часі з фінальним матчем із бейсболу – то «святе» для американців! – зал однаково був переповнений. Прикро, але слухачів українців на цих концертах було вкрай мало.

Тим часом у залі можна було бачити не лише вихідці із колишнього СРСР та європейців, а, здається, увесь світ. Після концертів, як це заведено й у нас, глядачі підходили спілкуватися, висловити задоволення. Запам'яталися мені дві літні пані, які спеціально приїхали за сотні кілометрів; їхні дідуся й бабусі – з Тернопільщини, з міста Заліщики, що поруч із моїм рідним Борщовом, а наприкінці XIX століття були серед перших, хто оселився на американському континенті.

СПОРТ

РІЗАТДИНОВА ТРИУМФУВАЛА У КОРБЕЙ-ЕССОНІ

У французькому Корбей-Ессоні минулого вікенду відбувся VI етап Кубка світу з художньої гімнастики, на якому нагородили виборювали 100 грацій із 29 країн. Українка Ганна Різатдінова святкувала перемогу в багатоборстві, а також здобула колекцію нагород в окремих видах. В абсолютній першості наша гімнастка не мала собі рівних, набравши 71,582 бала. Другою фінішувала білоруска Мелітіна Станюта (71,282), третьою – росіянка Маргарита Мамун (71,016). У фіналах окремих видів Ганна щоразу піднімалася на п'єдестал пошани, здобувши одну золоту, дві срібних і одну бронзову медалі. Різатдінова не мала собі рівних у вправах з булавами, а «срібло» принесла їй композиція з обручем і стрічкою. «Бронза» дісталася українці за підсумками вправ із м'ячем.

БОКС | УКРАЇНЦІ У ДЕБЮТНОМУ СЕЗОНІ У WSB ФІНІШУЮТЬ ДРУГИМИ

Поєдинками вирішальних двобоїв фінішував третій сезон Всесвітньої серії боксу (WSB), у якому вперше була представлена й наша команда – «Українські отамани». У своєму дебютному сезоні наші бійці проявили себе якнайкраще, одразу ж заявивши про претензії на перемогу у турнірі. І вона була дуже близькою, однак українцям довелося зупинитися буквально за півкроку від триумфу: казахи виграли завдяки перемозі у додатковому поєдинку 6:5.

ДОПОМАГАЛИ СТІНИ Й СУДДІ

Володимир ПОЛЄТАЄВ
спеціально для «ПВ»

Українцям у фіналі третього сезону WSB довелося битися з минулорічними триумфаторами турніру – командою «Астана Арланса». Однак напередодні вирішальних двобоїв найбільше вітчизняні уболівальники спорту мужніх переймалися не силою казахських «вовків», а тим, що фінал проходитиме на арені велодрому «Саріарка» в Астані. А господарям, як пам'ятаємо, традиційно навіть стіни допомагають, та й судді нерідко прихильніше до них ставляться. Усі ці побоювання, на жаль, виявилися небезпідставними.

У перший день змагань господарі перемогли з рахунком 3:2. У напівлегкій ваговій категорії Меірболат Таїтов одностайним рішенням суддів здобув перемогу над нашим Віктором Гоголевім. Потім дворазовий олімпійський чемпіон легковаговик Василь Ломаченко здобув пе-

реконливу перемогу над капітаном суперників Саматом Башеновим. Вивів уперед господарів український легіонер у складі «вовків» середньоваговик Сергій Дерев'янченко, здолавши «отамана» Євгена Барабанова. А закріпив перевагу казахів хорват Хрвое Сеп, який святкував перемогу над Сергієм Лапінім у напівважкій вазі. Не дозволив статися розгром наш олімпійський чемпіон Лондона Олександр Усик, який виграє за очками у суперважкій вазі у бронзового призера чемпіонату Європи-2011 румуна Міхая Ністора.

Тож наступного дня українцям украй необхідно було відіграватися. Але другий матч фіналу розпочався з перемоги Міраса Жакупова над Миколою Буценком. Причому абсолютно неоднозначної, попри одностайне рішення суддів. У другому й четвертому раунді наш боксер активніше атакував, завдав розсічення Жакупову, однак вердикт виявився не на його користь.

Утім В'ячеслав Кисліцин усе ж скоротив відставання у рахунку, пе-

ремігши одностайним рішенням суддів ірландця Еріка Мартіна Донована. У середній вазі Дмитро Митрофанов також за очками здолав Костянтина Снігура і таким чином відновив паритет за підсумками боїв двох днів – 4:4. А вже у наступному поєдинку, попри не зовсім вдалий його початок, бронзовий призер лондонської Олімпіади Олександр Гвоздик вивів українців уперед, поклавши на ринг Ехсана Ружбахані. Вирішальним мав стати двобій суперважковаговиків, у якому зішлись Руслан Мірсатаєв і наш Ростислав Архипенко. У рівному в цілому поєдинку наприкінці двобою нашому боксеру винесли попередження, яке й виявилось вирішальним: перемогу віддали господареві змагань, який таким чином відновив паритет у рахунку – 5:5 за підсумками двох днів змагань.

У таких умовах провели додатковий поєдинок, який і виявив переможця фіналу. Багдад Алімбаєв у напівлегкій вазі впевнено перевершив «отамана» Олександра Рішкана і приніс перемогу казахським «вовкам».

коротко

СУЧАСНЕ П'ЯТИБОРСТВО ТРИ МЕДАЛІ В БУДАПЕШТІ

У понеділок в Будапешті фінішував IV етап Кубка світу з сучасного п'ятиборства. Загалом українські атлети здобули три нагороди – золоту й дві срібні медалі.

У фіналі жіночих індивідуальних змагань верхівку п'єдесталу пошани окупували українки: Ганна Буряк, набравши у підсумку 5404 бали, здобула «золото», а чемпіонка світу-2011 та бронзова призерка Олімпійських ігор-2008 Вікторія Терещук у сумі здобула 5360 балів і фінішувала другою. У чоловічому фіналі наші представники, на жаль,

фінішували за межами першої десятки: Юрій Федечко у підсумковому протоколі став 11-м, Павло Тимошенко фінішував услід за колегою по збірній, а Дмитро Кірюп'янецький виявився 21-м. Підсумували змагання змішані естафети. Так, Вікторія Терещук разом із Русланом Наконечним набрали 5644 очки, що забезпечило їм другу сходинку п'єдесталу пошани.

СТРИБКИ У ВОДУ

МЕДАЛЬНИЙ ПОКЕР СТИБУНІВ

IV етап серії Гран-прі зі стрибків у воду приймав американський Форт-Лодердейл. Українці відзначилися двома «срібними» і двома «бронзовими» виступами.

Бронзові призери Олімпійських ігор-2008 Ілля Кваша та Олексій Пригоров у синхронних стрибках із триметрового трампліна набрали 428,37 бала, тож здобули «срібло» змагань, пропустивши на найвищу сходинку п'єдесталу пошани китайський дует Хе Чао / Лі Шісінь. У цьому ж виді змагань другим фінішував український жіночий дует Анна Письменська / Олена Федорова (293,70). Наші спортс-

менки також поступилися китайському дуету Чжан Цзюнь / Цюй Лінь. А обидві бронзові медалі до скарбниці української збірної поклали стрибуні з десятиметрової вишки. Олександр Бондар набрав 507,50 бала, поступившись лише переможцеві Чжану Янгуану та срібному призеру Девіді Боді. А Юлія Прокопчук (346,15 бала) пропустила поперед себе китаянку Лян Цзі і Хуан Сяохай.

МАСОВА ФІЗКУЛЬТУРА | НА ХМЕЛЬНИЧЧИНІ ЗМАГАЛИСЯ УЧНІ ПТНЗ

СПАРТАКІАДУ ВИГРАЛИ ГОСПОДАРИ ЗМАГАНЬ

Представники 30 команд виборювали першість у фінальній частині спартакіади серед учнів професійно-технічних навчальних закладів Хмельницької області.

Валерій МАРЦЕНЮК
спеціально для «ПВ»

Змагання з десяти видів спорту відбулися у Хмельницькому на базі вищого професійного училища № 25, професійного ліцею, центру професійно-технічної освіти сфери послуг, професійного ліцею електроніки та ФСТ «Дина-

мо». Значну допомогу у підготовці та проведенні заходу надали профспілкові комітети учнівських та інженерно-педагогічних працівників цих навчальних закладів. У загальнокомандному заліку першість виборола команда ВПУ № 25 м. Хмельницького, друге та третє місце дістали відповідно центру професійно-технічної освіти торгівлі та харчових техноло-

гій і Полонському професійному аграрному ліцею. Директор ВПУ № 25, кандидат педагогічних наук, заслужений працівник освіти України, голова обласної асо-

ціації профтехосвіти Олег Гаврилук залишився задоволеним успіхами юних спортсменів навчального закладу і побажав їм і надалі впевнено перемогати.

